

Nume: _____ Data: _____

FIȘĂ DE LUCRU – EDUCAȚIE MEDIA

Fapte și opinii / Ce este electricitatea și cum funcționează un circuit?

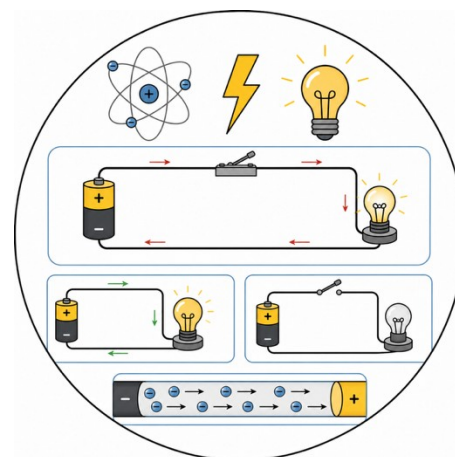
Citește cu atenție textul.

Electricitatea este o formă de energie produsă de mișcarea unor particule foarte mici, numite electroni (bucățele extrem de mici, care fac parte din tot ce ne înconjoară). Când electronii se mișcă printr-un fir metalic, se formează un curent electric.

Pentru ca un bec să se aprindă, electronii trebuie să circule într-un drum închis, numit circuit. Dacă circuitul este întrerupt (de exemplu, printr-un întrerupător deschis), curentul nu mai circulă și becul se stinge.

Materialele prin care electricitatea circulă ușor se numesc conductoare (precum metalele), iar cele prin care nu circulă se numesc izolatoare (precum plasticul sau cauciucul) — de aceea firele electrice sunt învelite în plastic.

Electricitatea statică este diferită de curentul electric — apare atunci când te freci de un obiect (de exemplu, de un balon) și pe suprafața lui se adună electricitate. De aceea, dacă te freci de un balon, s-ar putea ca părul „să se ridice”.

Știi că? Un fulger este, de fapt, o formă uriașă de electricitate statică descărcată brusc — poate avea o tensiune de sute de milioane de volți.

Postarea lui Andrei, 10 ani (rețea de socializare):

Azi am construit un circuit simplu la școală, cu o baterie, un fir și un beculeț! A fost incredibil când s-a aprins becul! Doamna a spus că electricitatea circulă doar dacă circuitul e închis complet. Cred că e cel mai tare experiment pe care l-am făcut anul acesta. Mie mi se pare amuzant cum părul se ridică atunci când te freci de un balon. Părerea mea este că toți copiii ar trebui să facă acest experiment, e mult mai ușor de înțeles așa.

De reținut: De cele mai multe ori, informațiile pe care le citim pe internet (postări, comentarii, recenzii) sunt un amestec de fapte și opinii. De aceea este important să învățăm să le recunoaștem și să facem diferența între ele.

Fapt sau opinie – care e diferența?

Un **FAPT** este o împrejurare reală, o acțiune sau un fenomen care poate fi observat sau verificat. Faptele sunt universale, adică apar la fel, indiferent de cine le privește.

O **OPINIE** este o părere personală, cu care putem fi sau nu de acord. Opiniile pot diferi de la o persoană la alta.

*Ca să exprimăm opiniile ne folosim de cuvinte ca **părerea mea este că, eu cred că, mi se pare.***

Exercițiul 1. Găsește faptele și opiniile din postare

Recitește postarea de mai sus. Găsește și notează **3 fapte** și **3 opinii**.

FAPTE	OPINII

Exercițiul 2. Completează cu un cuvânt potrivit

Completează spațiile libere cu un cuvânt sau o expresie potrivit(ă), astfel încât enunțul să devină o **opinie** (de exemplu: *părerea mea este că, nepotrivită, șocantă, eu cred că, mi se pare, interesantă etc.*)

- _____, experimentul cu circuitul electric a fost cel mai distractiv.
- Faptul că electricitatea statică ridică părul mi se pare _____.
- _____ că toți copiii ar trebui să facă experimente cu electricitatea la școală.

Exercițiul 3. Transformă fapt ↔ opinie

Exemplu: Fapt: Un circuit electric trebuie să fie închis pentru ca becul să se aprindă. → Opinie: Cred că este uimitor cum un simplu fir poate aprinde un bec.

a) Fapt: Materialele conductoare permit electricității să circule ușor prin ele.

Opinie: _____

b) Opinie: Toți copiii ar trebui să facă experimente cu electricitatea la școală.

Fapt: _____

Exercițiul 4. Analizează informația

Bifează întrebările pe care ar trebui să ți le pui atunci când citești o informație pe internet.

- ☐ Cine a publicat informația?
- ☐ Există dovezi care o susțin?
- ☐ Pot verifica informația și în alte surse?
- ☐ Îmi place această informație?
- ☐ Autorul prezintă un fapt sau o opinie?
- ☐ Sunt indicate sursele informațiilor?

Exercițiul 5. Gândește critic

Un coleg îți spune:

„Am citit că poți construi un circuit electric funcțional folosind doar plastic, fără niciun metal.”

1. Ți se pare o afirmație ușor de crezut sau greu de crezut? De ce?

2. Ce spune textul despre materiale conductoare și izolatoare?

3. Ce ai verifica pentru a testa afirmația?

Surse de documentare

- Encyclopaedia Britannica – Electric circuit: <https://www.britannica.com/technology/electric-circuit>
- Science Kids – Electricity: <https://www.sciencekids.co.nz>
- PBS Kids – Science: <https://pbskids.org>